

interviewer wordt er niet mee bestreken, daartoe zal toch een meer kwalitatieve analyse-techniek nodig zijn.

Harrie Jansen hield zich in zijn betoog bezig met de vraag of je aan het mengen, combineren of trianguleren bent bij *mixed methods*-onderzoek. Hij was het niet eens met de principiële scheiding tussen kwalitatief en kwantitatief onderzoek en meende dat *mixed methods* al veel langer bestaan dan momenteel wordt gedacht en dat ze dus niet kunnen worden gezien als een nieuwe stroming. Vooral in praktijkgericht onderzoek komt een combinatie van de twee vaker wel dan niet voor. Hij meende dan ook dat het vooral gaat om het bepalen van het kennisdoel en het specificeren van de werkwijze en niet zozeer om een principieel verschil in ontologie of politieke ideologie.

In de sessie rond de Nijmeegse inhoudsanalyse ging Alexander Pleijter in op zijn proefschriftonderzoek, dat zich bezighoudt met de methodische verantwoording van kwalitatief inhoudsanalytisch onderzoek. Hiertoe heeft hij een inventarisatie gedaan van onderzoeksartikelen in vakliteratuur uit de communicatiewetenschap. Uit zijn onderzoek blijkt maar weer eens het nut van een tijdschrift als *KWALON*: methodische verantwoording is nog steeds een mager aandachtspunt in onderzoeksliteratuur, ook in de communicatiewetenschap.

Addy Weijers illustreerde aan de hand van een aantal filmfragmenten het transcriptiemodel voor een narratieve analyse, dat in Nijmegen wordt gehanteerd. Naar zijn mening is het alleen verbatim uitschrijven van de gesproken tekst onvoldoende en dient ook de contextinformatie (beweging, gezichtsuitdrukking, enzovoort) in het transcript te worden meegenomen. Er ontwikkelde zich vervolgens een levendige discussie over hoe interpretatief een dergelijke wijze van transcriberen wel niet was.

Martine van Selm en Ellen Hijmans gingen in hun presentatie in op de valkuilen bij een inhoudsanalyse van webmateriaal. Met name de vraagstelling, de steekproef, de *recording units* en de wijze van archiveren van het materiaal is in hun eigen onderzoek een punt van extra aandacht gebleken.

Ondanks de lage opkomst was de middag zeer geanimeerd en werd er voluit gediscussieerd.

‘Wetenschap op bestelling’ bij de KNAW

Jeanine Evers

Op verzoek van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft de Werkgroep Opdrachtonderzoek van de KNAW een advies uitgebracht over de omgang tussen wetenschappelijke onderzoekers en hun opdrachtgevers (*Wetenschap op bestelling. Over de omgang tussen wetenschappelijk onderzoekers en hun opdrachtgevers*). Zoals eerder in *KWALON* en elders aan de orde is gekomen (Evers, 1998, 2001, 2003; Evers & Wiersma, 1999; De Jong & Bouchier, 2000; De Jong, 2001), wil die omgang nog wel eens moeizaam zijn. Uit dit KNAW-advies komt naar voren dat vooral de Nederlandse overheid er een handje van heeft bij het verlenen van onderzoekopdrachten onevenredig veel invloed te willen hebben op de metho-

den of de resultaten. Het advies legt een verband met de veranderde financiering van universiteiten, die hen te zeer afhankelijk maakt van derde-geldstroomonderzoek. Het advies is tot stand gekomen door modelcontracten uit binnen- en buitenland te verzamelen en onderzoekers en directeuren van onderzoeksinstellingen te interviewen. Sinds 2005 hanteren de universiteiten de VSNU-gedragscode *De Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening*, maar in de praktijk blijkt de werkvloer nog niet erg bekend te zijn met het bestaan van centrale regels of richtlijnen en er ook niet altijd even blij mee te zijn (22).

De Werkgroep Opdrachtonderzoek beveelt aan dat de overheid centraal regelt dat alle overheidsopdrachten worden gereguleerd door het tekenen van de *Verklaring van wetenschappelijke onafhankelijkheid* door zowel de opdrachtgever als de opdrachtnemer. Daarnaast adviseert zij dat onderzoeksinstellingen zich registreren bij het inmiddels opgerichte Landelijk Overlegorgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI), waarmee zij zich openlijk committeren aan de eerdergenoemde verklaring van onafhankelijkheid. Daarnaast zouden studenten en promovendi tijdens hun opleiding dienen te leren werken volgens de richtlijnen van deze verklaring. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft zich achter het advies geschaard en wil het tekenen van de verklaring door de overheid(sopdrachtgevers) verplicht gaan stellen. Het advies is gratis op te vragen bij KNAW (edita@bureau.knaw.nl) of als pdf te vinden op de website (www.knaw.nl).

Literatuur

- Evers, J. & E. Wiersma (1999). Wie heeft er een boodschap aan *De onwelkome boodschap*? *KWALON* 12, 4(3), 4-13.
- Jong, W. de & T. Bouchier (2000). Van onderzoek naar interventies: Rapid Assessment and Response in het lokale drugsbeleid. *KWALON* 14, 5(2), 24-29.
- Evers, J. (2001). Praktijkgericht onderzoek is geen hamer waarmee je ergens een klap op kan geven. Reactie op Wouter de Jong en Tineke Bouchier. *KWALON* 16, 6(1), 4-7.
- Jong, W. de (2001) Repliek op Evers. *KWALON* 16, 6(1), 7-9.
- Evers, J. (2003). Ethische professionaliteit in de rapportage. In: Fred Wester (red.). *Rapporteren in kwalitatief onderzoek*. Utrecht: Lemma, 99-128.

Twee berichten uit het Netwerk Kwalitatief Sterk in Vlaanderen

Etienne Vermeire

Zomercursus 'Qualitative research in health care', juli 2005

Van 7-9 juli 2005 organiseerde de Vakgroep Huisartsgeneeskunde van de Universiteit Antwerpen voor de vijfde maal een zomercursus kwalitatieve onderzoeksmethodologie in de